

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 215/05-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. októbra 2005 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti T., spol. s r. o., so sídlom B., právne zastúpenej advokátkou JUDr. D. Š., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Liptovský Mikuláš v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cb 211/01 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti T., spol. s r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. júla 2005 doručená a 10. októbra 2005 doplnená sťažnosť spoločnosti T., spol. s r. o., so sídlom B. (ďalej len „sťažovateľka“), právne zastúpenej advokátkou JUDr. D. Š., B., ktorou sťažovateľka namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Liptovský Mikuláš (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cb 211/01 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti vyplynulo, že: „Dňa 20. 8. 2001 doručil sťažovateľ Okresnému súdu v Liptovskom Mikuláši návrh na začatie konania. Konanie vo veci sťažovateľa proti odporcom 1) P., a. s., B., 2) G., s. r. o., N., 3) D. LD, o zaplatenie 116.783,- Sk s prísl.

prebiehalo na Okresnom súde v Liptovskom Mikuláši pod č. k. 4 Cb 211/2001. Dňa 5. 8. 2004 Okresný súd v Liptovskom Mikuláši rozhodol, proti rozsudku sa odvolal odporca 3) a navrhovateľ sa k odvolaniu odporcu 3) vyjadril podaním zo dňa 5. 10. 2004. K dnešnému dňu nebola vec právoplatne skončená. (...)

Konanie v predmetnej veci prebieha už piaty rok, pričom účastníci na strane odporcu si medzi sebou predmetnú pohľadávku posúvajú formou obchodných zmlúv. Dlhodobé trvajúce konanie spôsobuje u sťažovateľa stav právnej neistoty a sťažovateľ sa domnieva, že aj v prípade jeho úspechu v konaní si svoju pohľadávku s príslušenstvom od odporcov nebude môcť vymôcť, práve z dôvodu prietáhov v tomto konaní. Z uvedeného dôvodu sťažovateľovi vznikla škoda vo výške 265.588,- Sk. (...)

Sťažovateľ súhlasí, aby Ústavný súd Slovenskej republiky upustil od ústneho pojednávania.

Sťažovateľ sa domáha, aby mu bolo priznané primerané finančné zadosťučinenie vo výške 265.588,- Sk, pretože spôsobenými prietahmi v konaní si už svoju pohľadávku nebude môcť úspešne od odporcov vymáhať. (...)

Prietahmi v konaní boli ústavné práva sťažovateľa porušené, preto navrhuje, aby Ústavný súd Slovenskej republiky podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky pretože prietahmi v konaní boli porušené základné práva sťažovateľa vyplývajúce z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom stanoveným zákonom vyslovil nález

Právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov bolo porušené.

Sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 265.588,- Sk, ktoré mu Okresný súd Liptovský Mikuláš a Krajský súd Žilina vyplatia podľa miery zavinenia do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd Liptovský Mikuláš a Krajský súd Žilina sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť náhradu trov konania sťažovateľa (...).“

Na výzvu ústavného súdu sťažovateľka podaním doručeným ústavnému súdu 10. októbra 2005 svoju sťažnosť nasledovne upresnila:

„Sťažovateľ podaním na Krajský súd v Žiline žiadal o prešetrenie sťažnosti na prietahy v konaní, ktorá sa týkala konania vedeného na Okresnom súde v Liptovskom

Mikuláši, č. k. 4 Cb 211/01, pretože vzhľadom na úkony, ktoré vo veci vykonával Okresný súd v Liptovskom Mikuláši malo na Krajskom súde prebiehať odvolacie konanie. Listom zo dňa 19. 7. 2005 Krajský súd v Žiline sťažovateľovi oznámil, že konanie o odvolaní bolo zastavené a rozsudok vo veci vedenej na Okresnom súde v Liptovskom Mikuláši, č. k. 4 Cb 211/01 sa stal právoplatným ešte dňa 7. 10. 2004. O tejto skutočnosti prvostupňový súd sťažovateľa neinformoval a preto sťažovateľ podal sťažnosti na prieťahy v konaní na Okresnom súde v Liptovskom Mikuláši. Podaním zo dňa 2. 8. 2005 Okresný súd v Liptovskom Mikuláši doručil sťažovateľovi uznesenie o zastavení konania a následne na žiadosť sťažovateľa vyznačil na rozsudku vo veci doložku právoplatnosti a vykonateľnosti. Z podania zo dňa 2. 8. 2005 predsedníčky Okresného súdu v Liptovskom Mikuláši jednoznačne vyplýva, že nečinnosť Okresného súdu v Liptovskom Mikuláši kvalifikuje ako prieťah v konaní. Sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že počas trvania konania stále dochádzalo k prieťahom v tomto konaní a vzhľadom k tejto skutočnosti sa jeho pohľadávka voči odporcom stala prakticky nevyožiteľnou, čím mu vznikla značná škoda.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti berie sťažovateľ svoju sťažnosť voči Krajskému súde v Žiline späť a v súvislosti s touto skutočnosťou upravuje petit sťažnosti nasledovne:

Právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov bolo porušené.

Sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 265.588,- Sk, ktoré mu Okresný súd Liptovský Mikuláš vyplatí do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd Liptovský Mikuláš je povinný zaplatiť náhradu trov konania sťažovateľa v sume 5.302,- Sk (2 právne úkony prevzatie + príprava, písomné podanie á 2.501,- Sk, 2 x režijný paušál á 150,- Sk) na účet právnej zástupkyne advokátky JUDr. D. Š., B., do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal (...).

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov (...).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Inými slovami, ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (napr. III. ÚS 199/02).

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cb 211/01 dochádza k porušovaniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Z podania sťažovateľky, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 10. októbra 2005 a z jej príloh (najmä z rozsudku okresného súdu z 5. augusta 2004 č. k. 4 Cb 211/01-149, ktorý je opatrený doložkou právoplatnosti) vyplýva, že napadnuté konanie pred okresným súdom bolo právoplatne skončené 7. októbra 2004.

1. Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde a ustálenej judikatúry ústavného súdu jednou zo zákonných podmienok pre prijatie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy na ďalšie konanie je jej podanie v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03).

Pretože napadnuté konanie bolo 7. októbra 2004 právoplatne skončené a predmetná sťažnosť bola ústavnému súdu doručená v čase (12. júla 2005), keď už uplynula lehota ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ústavný súd predmetnú sťažnosť odmietol predovšetkým ako oneskorene podanú.

2. Pokiaľ však sťažovateľka namietala prietahy v napadnutom konaní tým, že jej nebolo včas doručené uznesenie okresného súdu z 23. novembra 2004 č. k. 4 Cb 211/01-166, ktorým bolo konanie o odvolaní právoplatne zastavené, ústavný súd sťažnosť sťažovateľky posúdil ako zjavne neopodstatnenú z dôvodu, že uvedený ojedinelý prietah okresného súdu nemožno považovať za porušenie práva garantovaného v citovanom článku ústavy (napr. I. ÚS 58/04). Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu sa otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého prípadu najmä podľa týchto troch kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. II. ÚS 26/95). Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48

ods. 2 ústavy (pozri napr. rozhodnutie sp. zn. I. ÚS 128/03 z 25. júna 2003 a v ňom cit. predchádzajúcu judikatúru ústavného súdu).

Odhliadnuc od toho že, sťažovateľka medzičasom dostala uznesenie okresného súdu č. k. 4 Cb 211/01-166, treba konštatovať, že napadnutý postup okresného súdu, aj keď nebol bez prierahov, v kontexte danej veci sa zjavne nevyznačuje takými významnými prierahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prierahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy. S ohľadom na tieto skutočnosti v danom štádiu konania neprichádza do úvahy, aby ústavný súd namietaný postup všeobecného súdu mohol po prijatí návrhu na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných prierahov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, preto jej sťažnosť odmietol aj ako zjavne neopodstatnenú.

Nad rámec uvedeného ústavný súd poznamenáva, že v uvedenom období ani nebolo možné uvažovať o právnej neistote sťažovateľky, pretože vec bola 7. októbra 2004 právoplatne skončená, čo sťažovateľka pri náležitej starostlivosti o svoje práva mohla bezodkladne zistiť.

Z uvedených dôvodov ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. októbra 2005